

Marijana Špoljarić

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

**Čelić-Tica, Veronika ; Jelica Leščić: Katalogizacija za školske knjižnice : priručnik.
Zagreb : Naklada Jurčić, 2011.**

Knjiga *Katalogizacija za školske knjižnice* autorica Veronike Čelić-Tica i Jelice Leščić rad je dviju savjetnica u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, s dugogodišnjim bogatim iskustvom. Kako i same autorice u predgovoru kažu „*svrha je priručnika na sažet i jednostavan način dati pregled katalogizacije - kataložnih pravilnika, smjernica i standarda i načela izrade kataložnog opisa u okruženju strojno čitljive formalne obrade knjižne i neknjižne građe u školskim knjižnicama*“. Priručnik se temelji na *Pravilniku i priručniku za izradbu abecednih kataloga* Eve Verone (PPIAK) i ISBD standardima. Nakon nekoliko uvodnih rečenica o samoj ulozi školske knjižnice i fondu, daje se kratka povijest kooperativne katalogizacije i njezina važnost u razmjeni bibliografskih zapisa s ciljem standardiziranja i ujednačavanja obrade građe. Na početku autorice nas upoznaju i s terminologijom te definiraju katalogizaciju, abecedni katalog i njegove zadatke, kataložne jedinice i kataložni zapis. Za točnu formalnu obradu građe potrebno je poznavati vrste odrednica i pojam autorstva za različite vrste publikacija i građe koji su potkrijepljeni primjerima. Za sam postupak izrade kataložnog zapisa slijedi sažeti pregled kataložnih pravila po skupinama. Istovremeno se navode različiti primjeri za knjižnu i neknjižnu građu. Fond školske knjižnice obuhvaća raznovrsnu građu za potrebe odgojno-obrazovnoga procesa te je stoga važno na jednome mjestu sažeto obuhvatiti sve upute i smjernice. Za praktični rad u školskoj knjižnici to je najkorisniji dio. U posebnom se poglavlju objašnjavaju sadržajno samostalni radovi i djela u više svezaka jer se katalogizacija malo razlikuje i potrebna je izrada dodatnih kataložnih jedinica/zapisa. Nadalje slijedi povijesni pregled kataložnih pravilnika (od PPIAK-a, AACR2-a do RDA), međunarodnih kataložnih načela, kratka povijest standarda za bibliografski opis i smjernica. Za katalogizaciju potrebno je

poznavati i formate za strojno čitljivo katalogiziranje. Autorice daju detaljan osvrt na UNIMARC i prikaz kataložnog zapisa kroz UNIMARC blokove podataka (polja, indikatore i potpolja). Primjerima za knjižnu građu i periodičke publikacije pokazuju se najčešće korištena polja i potpolja podataka. Polja kodiranih podataka s kodovima za sve vrste građe nalaze se u priručniku *UNIMARC : bibliografski format*. Unešeni podaci važni su za pretraživanje knjižničnoga kataloga po određenim parametrima. Format MARC21 ukratko je prikazan s osnovnim poljima podataka i kataložnim zapisima prema AACR2 u formatu MARC21. Posljednje poglavlje o normativnoj kontroli objašnjava njezinu svrhu - izradu normativne datoteke, s kratkim osvrtom na blokove najčešćih podataka u formatu UNIMARC.

S obzirom na potrebe suvremene školske knjižnice i njezine uloge u odgojno-obrazovnom procesu, sadržaj je priručnika vrlo aktualan i koristan. Knjižnica biva prepoznata kao informacijsko i nastavno središte škole te u skladu s time treba razvijati i knjižnični katalog. Zadaće knjižničnog kataloga trebaju ispunjavati moguće zahtjeve različitih kategorija korisnika (učenika, nastavnika, stručnoga osoblja) i zadovoljenje suvremenih potreba. U današnje vrijeme informatizacije i automatizacije, ovaj je priručnik izvrsno pomagalo za školske knjižničare, sažet prikaz kataložne tradicije i prakse i lako primjenjiv u svakoj školskoj knjižnici.